

Cauza C-580/21

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

22 septembrie 2021

Instanța de trimitere:

Bundesgerichtshof (Germania)

Data deciziei de trimitere:

6 iulie 2021

Recurentă-reclamantă:

EEW Energy from Waste Großräschen GmbH

Intimată-pârâtă:

MNG Mitteldeutsche Netzgesellschaft Strom GmbH

BUNDESGERICHTSHOF

ORDONANȚĂ

[omissis]

pronunțată la:

6 iulie 2021

[omissis]

în litigiul dintre

EEW Energy from Waste Großräschen GmbH, [omissis] Großräschen,

recurentă-reclamantă,

[omissis]

împotriva

MNG Mitteldeutsche Netzgesellschaft Strom GmbH, [omissis] Kabelsketal,

pârâtă și intimată,

[omissis]

Intervenientă în favoarea pârâtei:

50Hertz Transmission GmbH, [omissis] Berlin,

[omissis]

În ședința din 20 aprilie 2021 [omissis], Secția pentru litigii în materie de înconcurență a Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania)

a decisis:

- I. Suspendă procedura.
- II. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în vederea interpretării articolului 16 alineatul (2) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO 2009, L 140 din 5 iunie 2009, p. 16) următoarele întrebări preliminare:
  - 1) Articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28/CE coroborat cu articolul 2 literele (a) și (e) din aceasta trebuie interpretat în sensul că, la alimentarea rețelei cu energie electrică, se acordă prioritate inclusiv acelor instalații de producere a energiei electrice în care electricitatea este produsă prin valorificarea termică a deșeurilor mixte, în condițiile în care deșeurile conțin o parte variabilă de deșeurii biodegradabile, industriale și municipale?
  - 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare: acordarea de prioritate, la alimentarea rețelei cu energie electrică în sensul articolului 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28/CE, depinde de valoarea ponderii deșeurilor biodegradabile utilizate la producerea de energie electrică în modul descris la prima întrebare?
  - 3) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare: există un prag de relevanță în ceea ce privește ponderea deșeurilor biodegradabile, sub nivelul căruia este exclusă o aplicare a normelor privind electricitatea produsă din surse de energie regenerabile?

- 4) În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare: care este nivelul la care trebuie să fie fixat sau care este modul în care trebuie să fie determinat acest prag?
- 5) În cazul unui răspuns afirmativ la prima și la a doua întrebare: la aplicarea normelor privind electricitatea produsă din surse de energie regenerabile în ceea ce privește energia electrică produsă numai parțial din deșeuri biodegradabile, se poate invoca logica articolului 5 alineatul (3) al doilea paragraf din Directiva 2009/28/CE, în sensul că aceste norme se aplică numai acelei părți din energia electrică care este produsă din surse regenerabile de energie, iar această parte se calculează pe baza conținutului de energie a fiecărei surse?

Motive:

- 1 I. Reclamanta exploatează o instalație de valorificare termică a deșeurilor, prin intermediul căreia produce energie electrică și căldură. În instalație este valorificată prin ardere, fără a fi separată de alte ingrediente, o parte de origine biologică, al cărei nivel variază și care, potrivit susținerilor reclamantei, este de până la 50 %. Cu energia electrică produsă în instalație, reclamanta alimentează parțial rețeaua de distribuție a pârâtei, față de care este obligată în temeiul unui contract de racordare și de alimentare.
- 2 În cursul anilor 2011-2016, pârâta a solicitat reclamantei, în cadrul gestionării siguranței rețelei, să procedeze, în numeroase cazuri, la o reducere temporară a alimentării cu energie electrică din cauza suprasolicitării rețelei. Reclamanta solicită pârâtei despăgubiri în cuantum de 2,24 milioane de euro, întemeindu-se, printre altele, pe așa-numita „dispoziție privind situațiile foarte dificile” prevăzută de Gesetz für den Vorrang Erneuerbarer Energien (Legea privind prioritatea energiei din surse regenerabile) în versiunile în vigoare în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2011 și 31 iulie 2014, precum și pe Gesetz für den Ausbau Erneuerbarer Energien (Legea privind dezvoltarea de surse de energie regenerabilă) în versiunea în vigoare în perioada cuprinsă între 1 august 2014 și 31 decembrie 2016 (denumite împreună în continuare „EEG”).
- 3 II. Pentru soluționarea recursului, sunt relevante trei versiuni diferite ale ale dispozițiilor EEG, al căror conținut este identic sau care au un conținut normativ echivalent. În versiunea aplicabilă, printre altele, în prezentul litigiu, a EEG, care era în vigoare în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2012 și 31 iulie 2014 (denumită în continuare „EEG 2012”), aceasta prevede următoarele:

Articolul 3 Definiții

În sensul prezentei legi, se aplică următoarele definiții:

1. „Instalație” înseamnă orice unitate de producere a energiei electrice din surse regenerabile [...]

3. „Energie din surse regenerabile” [...] înseamnă energie produsă din biomasă, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor municipale și industriale [...]

Articolul 5 Racordare

- (1) Operatorii de rețele sunt obligați să racordeze imediat în mod prioritar [...] la rețeaua lor instalațiile de producere a energiei electrice din surse regenerabile [...]

Articolul 8 Achiziționare, transport și distribuție

- (1) Sub rezerva articolului 11, operatorii de rețele sunt obligați să achiziționeze, să transporte și să distribuie imediat întreaga energie electrică oferită din surse de energie regenerabile [...]. [...]

Articolul 11 Gestionarea alimentării

- (1) În mod excepțional, operatorii de rețele [...] sunt autorizați să reglementeze [...], direct sau indirect, instalații racordate la rețeaua lor, în măsura în care:
  1. în caz contrar, s-ar crea o disfuncționalitate a rețelei, inclusiv a rețelei situate în amonte;
  2. se acordă prioritate energiei electrice produse din surse regenerabile [...], cu excepția cazului în care alte instalații destinate producerii de energie electrică trebuie să rămână în rețea pentru a garanta securitatea și fiabilitatea sistemului de aprovizionare cu energie electrică [...];

Articolul 12 Dispoziție privind situațiile foarte dificile

- (1) În cazul în care alimentarea cu energie electrică provenită de la instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile [...] este redusă ca urmare a adaptării rețelei în sensul articolului 11 alineatul (1), operatorilor vizați de această măsură [...] le sunt compensate 95 % din veniturile pierdute, majorate cu costurile suplimentare și diminuate cu costurile evitate. [...]

Articolul 16 Dreptul la remunerație

- (1) Operatorii de rețele trebuie să remunereze operatorii de instalații pentru energia electrică din instalații care utilizează exclusiv surse de energie regenerabile [...], cel puțin în conformitate cu articolele 18-33. [...]

- 4 Dispozițiilor menționate anterior le corespund articolul 3 alineatul (1) punctele 1 și 3, articolul 5 alineatul (1), articolul 8 alineatul (1), articolul 11 alineatul (1),

articolul 12 alineatul (1) și articolul 16 alineatul (1) din EEG, în versiunea în vigoare în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2009 și 31 decembrie 2011 (denumită în continuare „EEG 2009”), precum și articolul 5 alineatul (1) punctele 1 și 14, articolul 8 alineatul (1), articolul 11 alineatul (1), articolul 14 alineatul (1), articolul 15 alineatul (1) și articolul 19 alineatul (1) din EEG, în versiunea în vigoare în perioada cuprinsă între 1 august 2014 și 31 decembrie 2016 (denumită în continuare „EEG 2014”).

- 5 III. Admiterea recursului reclamanților depinde de răspunsul la întrebările preliminare. De aceea, înainte de pronunțarea unei decizii, trebuie să se suspende procedura și să se adreseze Curții de Justiție, în temeiul articolului 267 primul paragraf litera (b) și al treilea paragraf TFUE, o cerere de decizie preliminară.
- 6 1. Instanța de apel a refuzat reclamantei drepturi la plată în temeiul dispoziției privind situațiile foarte dificile, în conformitate cu articolul 12 alineatul (1) din EEG 2009, cu articolul 12 alineatul (1) din EEG 2012 și cu articolul 15 alineatul (1) din EEG 2014 (denumite în continuare, împreună, „dispoziție privind situațiile foarte dificile”). Întrucât energia electrică produsă în instalația reclamantei nu este produsă exclusiv din surse de energie regenerabile, instalația nu ar trebui calificată drept o „instalație de producere a energiei electrice din surse regenerabile” (denumită în continuare „instalație în sensul EEG”).
- 7 2. Recursul formulat împotriva acestei decizii ar fi admis dacă instalația reclamantei ar trebui calificată drept instalație în sensul EEG în vederea aplicării dispoziției privind situațiile foarte dificile. Instalația valorifică deșeuri mixte, care conțin părți variabile de deșeuri biodegradabile, industriale și municipale. Astfel, aceasta utilizează inclusiv „energii regenerabile” – totuși, într-o proporție care nu depășește 50% – în conformitate cu definiția prevăzută la articolul 3 punctul 3 din EEG din 2009 și din EEG 2012, precum și la articolul 5 punctul 14 din EEG 2014.
- 8 a) Contrar opiniei instanței de apel, aplicarea dispoziției privind situațiile foarte dificile nu este exclusă pentru motivul că instalația reclamantei nu produce energie electrică exclusiv din surse de energie regenerabile.
- 9 aa) Desigur, domeniul de aplicare al EEG, în prima sa versiune, intrată în vigoare în anul 2000, era limitat la energia electrică produsă exclusiv din energia hidroelectrică, din energia eoliană, din energia radiației solare, din energie geotermală, din energia provenită din gazul de fermentare a deșeurilor, din gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate, din gazul de mină sau din biomasă. Cu toate acestea, în anul 2004, ca urmare a transpunerii Directivei 2001/77/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind promovarea electricității produse din surse de energie regenerabile pe piața internă a electricității, domeniul de aplicare al EEG a fost extins (a se vedea Proiectul de lege al Guvernului german, BR-Drucks. 15/04, p. 33). Această directivă definea, la articolul 2 litera (c), „electricitatea produsă din surse de energie regenerabile” ca fiind electricitatea produsă de instalații care utilizează numai surse de energie regenerabile, precum și proporția de electricitate produsă

din surse de energie regenerabile în centralele multicomcombustibil care utilizează și surse de energie convențională. Începând din acel an, EEG face o distincție între, pe de o parte, obligația de remunerare și de finanțare, care se orientează în funcție de principiul exclusivității [a se vedea articolul 16 alineatul (1) din EEG din 2009 și EEG 2012 și articolul 19 alineatul (1) din EEG 2014] și, pe de altă parte, dispozițiile referitoare la obligația de racordare, de achiziționare, de transport și de distribuție (articolele 5, 8 și 11 din EEG 2009, precum și din EEG 2012, articolele 8, 11 și 14 din EEG 2014) aplicabile tuturor instalațiilor de producere a energiei electrice din surse regenerabile în sensul Directivei 2001/77/CE.

- 10 bb) Dispoziția privind situațiile foarte dificile, care prevalează asupra eventualelor drepturi la compensare sau la remunerare generate de reducerea, în temeiul dreptului în materie de energie, a producției instalațiilor de producere a energiei electrice, se aplică tuturor instalațiilor care produc energie electrică din surse regenerabile, în sensul menționat anterior, mai larg, prevăzut de dreptul Uniunii, așadar inclusiv acelor instalații care nu utilizează exclusiv surse de energie regenerabile. Aceasta decurge, pe de o parte, din modul de redactare al EEG –lipsa adverbului „exclusiv” – și, pe de altă parte, din economia EEG: dispoziția privind situațiile foarte dificile, introdusă în anul 2009 în EEG, reglementează acordarea unei compensații instalațiilor de producere a energiei electrice din surse regenerabile, atunci când față de acestea sunt adoptate măsuri de gestionare a alimentării în sensul articolului 11 alineatul (1) din EEG 2009 și din EEG 2012, precum și al articolului 14 alineatul (1) din EEG 2014. Astfel cum reiese din cuprinsul articolului 8 alineatul (1) din EEG 2009 și din EEG 2012 și din cel al articolului 11 alineatul (1) din EEG 2014, măsurile de gestionare a alimentării constituie o excepție de la obligația operatorilor de rețele de a achiziționa cu prioritate energie electrică produsă din surse regenerabile (a se vedea Expunerea de motive din proiectul de lege al guvernului german referitor la versiunea EEG intrată în vigoare în anul 2009, BT-Drucks. 16/8148, p. 46). Astfel, în cazul în care într-o instalație este produsă „energie electrică din surse regenerabile”, care, potrivit dispozițiilor EEG, trebuie să aibă prioritate la alimentare, o reducere sau o întrerupere în achiziționarea de energie electrică de către operatorul de rețea, în cadrul gestionării alimentării, declanșează obligația de despăgubire în temeiul dispoziției privind situațiile foarte dificile.
- 11 b) În pofida faptului că legislația germană urmează dreptul Uniunii și se depărtează astfel de la principiul exclusivității, nu este stabilit dacă, în temeiul dreptului german, orice instalație de producere a energiei care valorifică în orice proporție, oricât de redusă, a unei surse de energie regenerabilă, trebuie să fie calificată drept instalație în sensul EEG, astfel încât să beneficieze de prioritate la racordare și la alimentare. Întrucât, în EEG 2004, legiuitorul german a intenționat să pună în aplicare cerințele Directivei 2001/77/CE și nu există elemente care să permită să se considere că a intenționat să depășească aceste cerințe, pentru interpretarea dispozițiilor dreptului german relevante în speță este determinantă, mai întâi, noțiunea de „electricitate produsă din surse de energie regenerabile” din dreptul Uniunii [articolul 2 litera (c) din Directiva 2001/77/CE]. Curtea de Justiție

a Uniunii Europene nu a avut încă ocazia să se pronunțe cu privire la interpretarea acestei dispoziții. De asemenea, interpretarea nu este în afara oricărei îndoieli.

- 12 aa) În temeiul articolului 2 litera (c) din Directiva 2001/77/CE, electricitatea produsă din surse de energie regenerabile este electricitatea produsă de instalații care utilizează numai surse de energie regenerabile, precum și proporția de electricitate produsă din surse de energie regenerabile în centrale multicombustibil care utilizează și surse de energie convențională. Noțiunea de centrală multicombustibil nu este explicată în directivă. De asemenea, aceasta nu este lipsită de echivoc. Cu toate acestea, tehnica numește de obicei centrală multicombustibil o centrală care utilizează, pentru producerea de energie, mai multe tehnologii diferite (de exemplu, energia solară și gazul). În cazul unei astfel de interpretări, noțiunea de „centrală multicombustibil” nu ar include centralele care utilizează, în același proces de producere a energiei electrice, doar surse mixte – regenerabile și convenționale – de energie. Acest lucru este valabil atât în cazul în care sursele de energie diferite (de exemplu, peletele din lemn și cărbunele) sunt combinate pentru prima dată în scopul producerii de energie, cât și în cazul în care în instalație – astfel cum este cazul instalației de incinerare a deșeurilor în discuție în speță – sunt utilizate, în vederea producerii energiei electrice, surse de energie regenerabile și fosile într-un amestec deja existent, variabil și neinfluențabil. Niciunul dintre cele două tipuri de instalații menționate nu ar trebui, în acest caz, calificat drept instalație de producere a energiei electrice din surse regenerabile, căreia i se aplică dispozițiile din EEG referitoare la prioritatea în alimentare sau cele referitoare la despăgubirea acordată în situații foarte dificile.
- 13 bb) Cu toate acestea, definiției noțiunii de instalație hibridă [centrală multicombustibil] în sensul articolului 2 litera (c) din Directiva 2001/77/CE, astfel cum este descrisă mai sus, i s-ar putea opune faptul că această directivă definește ea însăși, pe de o parte, biomasa ca o sursă de energie regenerabilă [articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/77/CE, la fel ca articolul 2 litera (a) din Directiva 2009/28/CE], iar pe de altă parte, include de asemenea în noțiunea de biomasă „fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale” [articolul 2 litera (b) din Directiva 2001/77/CE, la fel ca articolul 2 litera (e) din Directiva 2009/28/CE]. Acest lucru ar putea pleda în favoarea faptului că electricitatea produsă prin arderea acestei părți trebuie considerată ca fiind produsă din surse de energie regenerabile, iar instalația corespunzătoare de producere a energiei ar trebui calificată, în dreptul german, drept o instalație în sensul EEG, căreia trebuie să i se acorde prioritate la alimentare.
- 14 cc) De asemenea, trebuie să se țină seama de faptul că Directiva 2001/77/CE a fost, între timp, abrogată și înlocuită prin Directiva 2009/28/CE. Această directivă trebuia să fie transpusă de statele membre până la 5 decembrie 2010, prin urmare înainte de perioada cuprinsă între anii 2011 și 2016, relevantă în speță. Așadar, în speță, dreptul german trebuie să facă obiectul unei interpretări conforme cu Directiva 2009/28/CE. Prin urmare, se ridică problema dacă prin „instalații de producere care utilizează surse regenerabile de energie”, în sensul articolului 16

alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28/CE, se înțelege nu numai instalațiile care utilizează mai multe tehnologii diferite pentru producerea de energie (așadar, instalațiile hibride în sensul indicat mai sus), ci și instalațiile care produc energie electrică din surse de energie a priori mixte, astfel cum sunt deșeurile mixte, care conțin părți variabile de deșeuri biodegradabile industriale și municipale (prima întrebare preliminară). În cazul unui răspuns afirmativ la această întrebare, se pune în continuare întrebarea dacă unei astfel de instalații trebuie să i se acorde prioritate la alimentare, în temeiul articolului 16 alineatul (2) litera (b) [din Directiva 2009/28/CE], chiar și atunci când energia produsă în instalație nu provine în mod preponderent din fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor (a doua întrebare preliminară).

- 15 c) Instanța de trimitere tinde, ținând seama și de dreptul Uniunii, să interpreteze dispozițiile EEG referitoare la prioritatea la alimentare și pe cele subsecvente, referitoare la situațiile foarte dificile, în sensul că acestea se aplică instalațiilor care utilizează surse de energie care nu sunt exclusiv regenerabile numai atunci când, în cadrul acestora, sursele regenerabile și sursele convenționale de energie sunt valorificate în sisteme separate. În orice caz, în privința instalațiilor – precum cele de producere a energiei electrice prin incinerarea deșeurilor – în care este valorificat un amestec existent a priori, variabil și neinfluențabil, de surse de energie regenerabile și convenționale, prioritatea la alimentare și dispoziția privind situațiile foarte dificile ar trebui să se aplice numai atunci când ponderea surselor de energie regenerabile depășește, în medie, ponderea surselor de energie convenționale.
- 16 aa) Este conform cu spiritul și cu obiectivul EEG ca, în orice caz, unei instalații de producere a energiei electrice care valorifică un amestec deja existent, variabil și neinfluențabil, de surse de energie regenerabile și convenționale să nu i se acorde prioritate la racordare și alimentare și, implicit, despăgubirea aferentă reducerii alimentării prevăzută de dispoziția privind situațiile foarte dificile, decât atunci când utilizează, cel puțin în mod preponderent, surse de energie regenerabile. În cazul unor asemenea instalații – spre deosebire de instalațiile care combină două sau mai multe tehnologii de producere a energiei – prioritatea la racordare și alimentare ar fi, în mod necesar, în beneficiul nu numai al părții de energie electrică provenite din surse regenerabile, ci și al părții de energie electrică provenite din surse convenționale. Astfel, în situații în care siguranța rețelei impune o reducere a alimentării cu energie electrică, o asemenea instalație nu are posibilitatea de a limita producerea energiei electrice la partea de energie din surse regenerabile – de exemplu, prin continuarea exploatării turbinei eoliene și deconectarea turbinei cu gaz. Acest lucru ar avea drept consecință nu numai faptul că operatorul de rețea ar trebui să favorizeze o astfel de „instalație mixtă” în raport cu centralele convenționale în ceea ce privește măsurile de gestionare a alimentării în ansamblu și întreaga electricitate produsă de aceasta. El ar trebui, de asemenea, să o racordeze cu prioritate la rețeaua sa. Acest lucru ar putea avea drept consecință, în cazul unor capacități de rețea limitate, împiedicarea sau, în orice caz, întârzierea racordării unei instalații construite ulterior, care utilizează exclusiv surse de energie regenerabile. Aspectul dacă un astfel de avantaj este

justificat chiar și în cazul unei instalații care nu produce, cel puțin în mod preponderent, electricitate din surse de energie regenerabile pare cu atât mai îndoielnic.

- 17 bb) Această interpretare ar avea drept consecință, în speță, faptul că reclamanta nu s-ar putea prevala de un drept în temeiul dispoziției privind situațiile foarte dificile, prevăzute de EEG, din moment ce instalația ei nu asociază tehnologii diferite de producere a energiei, așadar nu este o instalație hibridă în sensul menționat anterior, ci utilizează surse de energie a priori mixte, cu părți variabile, iar potrivit susținerilor ei, partea surselor de energie regenerabile nu este preponderentă.
- 18 d) În cazul în care prin „instalații de producere care utilizează surse regenerabile de energie”, în sensul articolului 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28/CE, se înțelege nu numai instalațiile hibride în sensul menționat mai sus, ci și instalațiile care produc energie electrică din surse de energie a priori mixte, astfel cum sunt deșeurile mixte, care conțin, parțial, deșeuri biodegradabile industriale și municipale, fără ca deșeurile biodegradabile să fie preponderente, având în vedere spiritul și obiectivul EEG, se ridică problema dacă, în privința instalațiilor mixte menționate, există, în orice caz, un prag de relevanță în ceea ce privește ponderea surselor regenerabile valorificate, sub nivelul căruia o astfel de instalație mixtă nu mai trebuie considerată „instalație de producere care utilizează surse regenerabile de energie” (a treia întrebare preliminară).
- 19 e) În cazul unui răspuns afirmativ și la a treia întrebare preliminară, trebuie să se clarifice ponderea aferentă acestui prag sau modul în care trebuie să fie determinată (a patra întrebare preliminară).
- 20 f) În sfârșit, în ipoteza unui răspuns afirmativ la prima și la a doua întrebare preliminară și în cazul în care instalația reclamantei depășește un eventual prag de relevanță în sensul celei de a treia și al celei de a patra întrebări, se ridică problema dacă aplicarea normelor privind electricitatea din surse de energie regenerabile în ceea ce privește electricitatea produsă numai parțial din deșeuri biodegradabile poate fi întemeiată pe logica articolului 5 alineatul (3) al doilea paragraf din Directiva 2009/28/CE, astfel încât aceste norme să se aplice numai în ceea ce privește partea de electricitate produsă din surse regenerabile, iar această parte să se calculeze pe baza conținutului de energie al fiecărei surse de energie (a cincea întrebare preliminară). Acest lucru este important dat fiind că, în acest caz, în temeiul dreptului german care trebuie interpretat ținând seama de dreptul Uniunii, va trebui să fie soluționată problema dacă dreptul la despăgubire prevăzut de dispoziția privind situațiile foarte dificile se raportează la veniturile pierdute aferente întregii electricități produse în instalația reclamantei sau doar la partea de electricitate – care, în acest caz, trebuie să fie stabilită – produsă din partea de origine biologică a amestecului de deșeuri.

[omissis]